

Eerste kwartaal melkvee 2008: melkrijstijging compenseert hogere voerkosten

Jakob Jager en Jan Bolhuis

De prijsstijgingen in de landbouw werken voor de melkveehouders nog steeds gunstig uit. De hogere voerprijs leidt in het eerste kwartaal weliswaar tot 3.400 euro hogere voerkosten dan het eerste kwartaal vorig jaar, maar de hogere melkrijstijging compenseert dat ruimschoots.

Markt: productie en verwerking

De melkaanvoer in ons land is in januari en februari ten opzichte van vorig jaar met 4% toegenomen. De hoge melkrijstijgingen stimuleerden de melkveehouders om de productie op te voeren. Er bleek binnen het quotum nog ruimte te zijn en bovendien is met ingang van het nieuwe quotumjaar (1 april) het quotum met 2,5% verruimd.

De productie van boter (+15%) en condens (+17%) is de eerste maanden fors gestegen. De toename van de kaasproductie van 1,2% steekt hier wat mager bij af maar de kaasproductie liet het afgelopen jaar al een stijging zien van 2,6%. De melkaanvoer in de EU-27 ligt in januari 1,2% boven het niveau van vorig jaar. Opvallend is de stijging in Frankrijk van ruim 6,5%. De wereldmelkproductie zal naar verwachting dit jaar met ruim 2% toenemen. Hiermee lijken vraag en aanbod dit jaar nagenoeg gelijke tred te kunnen houden want de OESO verwacht een consumptiegroei van 2 à 3%.

Prijzontwikkeling

Aan de prijsstijgingen van de meeste zuivelproducten lijkt voorlopig een einde te zijn gekomen. Door het ruimere aanbod - de productie van weipoeder lag bijvoorbeeld 60% hoger dan in 2007 - daalden de prijzen. De prijzen van mager melkpoeder en weipoeder zijn inmiddels onder het niveau van een jaar geleden gedaald. Ook de kaasprijzen stonden onder druk. Hierdoor zijn ook de voorschotprijzen van melk in de loop van het kwartaal verlaagd. Het gemiddelde prijsniveau lag echter nog wel circa 11 cent boven het niveau van het eerste kwartaal van vorig jaar.

Omzet en aanwas

Ondanks het gunstige prijsniveau van de vleeskalveren verliep de handel in nuchtere kalveren stroef, vooral door het lage rendement van de kalfsvleessector in het afgelopen jaar als gevolg van de hoge prijzen van kalvermelkpoeder. De prijzen van nuchtere kalveren schommelden in dit kwartaal tussen de 100 en 110 euro per stuk, dit is bijna 20 euro onder het niveau van vorig jaar.

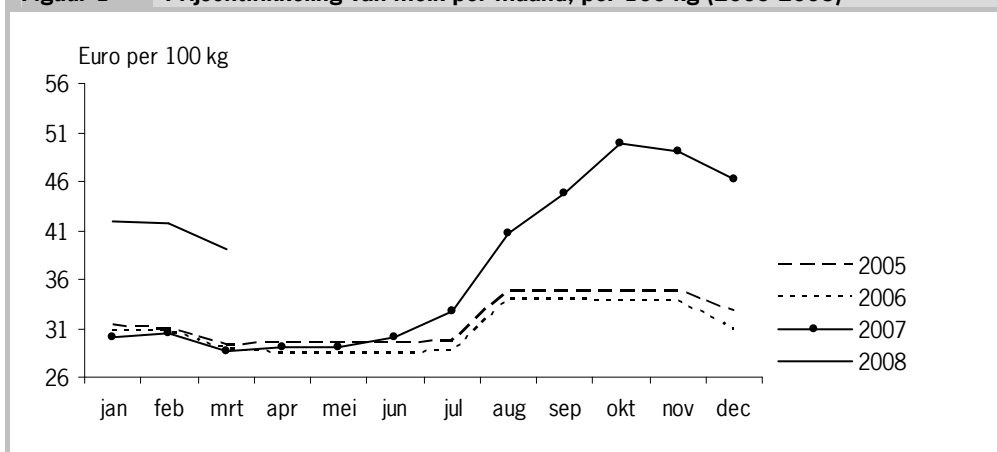
Ook de prijzen van slachtkoeien stonden vanwege de moeizame afzet aanvankelijk onder druk. De vraag naar rundvlees liep zoals gebruikelijk na de jaarwisseling wat terug waardoor ook hier de prijsdruk toenam. In de loop van het kwartaal wisten de prijzen zich echter goed te herstellen. Vanwege de hoge melkrijstijging was er minder aanbod van slachtkoeien en bij een groeiende vraag liepen de prijzen weer op. De gemiddelde slachtprijs lag hierdoor circa 15 cent per kg hoger dan in het eerste kwartaal van 2007. De vraag naar melkkoeien bleef door de hoge melkrijstijging goed op pijl. Aangezien het aanbod van beperkte omvang was, liepen de prijzen ondanks het zeer hoge prijsniveau nog verder op.

De quotumhandel kende een rustig verloop. Aanvankelijk daalden de prijzen iets maar in de loop van het kwartaal trad er weer enig herstel op. De prijzen lagen gemiddeld circa 5 cent per kg vet lager dan in dezelfde periode vorig jaar.

Resultaten

Voor een melkveebedrijf met 70 koeien en een melkproductie van circa 550.000 kg betekenen de bovenstaande ontwikkelingen voor het eerste kwartaal een fors hoger saldo dan in dezelfde periode van de drie afgelopen jaren. Dit komt vooral door de goede melkprijs, die in de eerste drie maanden nog ruim 10 euro per 100 kg hoger ligt dan in de voorafgaande jaren. De melkprijs bereikte een top van 50 euro per 100 kg in oktober 2007, waarmee de prijs ruim 15 euro per 100 kg hoger lag dan een jaar daarvoor. De melkopbrengst stijgt in het eerste kwartaal van 2008 hierdoor met ruim 16.000 euro (+39%). Een klein deel hiervan komt door een iets hogere melkproductie (+1%) omdat deze over de zomer van 2007 om diverse redenen tegenviel. Tegenover de hogere opbrengsten staat een forse stijging van de toegerekende kosten. Aan voer waren de melkveehouders 3.400 euro meer kwijt dan in het eerste kwartaal van vorig jaar. En ook de prijsstijging van meststoffen tikt aan (+1.000 euro). De totale toegerekende kosten nemen in het eerste kwartaal met ongeveer een kwart toe, ruim 4.400 euro. Het saldo (opbrengsten minus toegerekende kosten) ligt in het eerste kwartaal daardoor bijna 12.000 euro hoger dan in het eerste kwartaal vorig jaar. Over de laatste vier kwartalen is het saldo met ruim 35.000 euro toegenomen. Hiervan liet alleen het tweede kwartaal van 2007 nog een lichte daling zien.

Figuur 1 Prijsontwikkeling van melk per maand, per 100 kg (2005-2008)

Figuur 2 Saldo per kwartaal op melkveebedrijven (bij een omvang van 70 melkkoeien, inclusief EU-toeslagen)

